

Úvodní slovo

S nápadem pořádat diskusní Cluby Jana Evangelisty Purkyně (Club JEP) v Lékařském domě přišel před několika lety prezident České stomatologické komory a předseda Společnosti estetické a laserové medicíny České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně doc. MUDr. Roman Šmucler, CSc. Cílem clubů bylo diskutovat v užším kruhu 20–30 osob o zajímavých či aktuálních tématech, obvykle souvisejících s medicínou.

Setkání dostala název Club, i když nám mnozí vytýkají, že správně česky se toto slovo píše s K na začátku, tedy klub. My jsme však písmeno C na začátku slova nechali schválně, cíleně, slovem club totiž chceme navázat na dávnou tradici podobných uzavřených diskusních společností, sahajících až před dobu purkyňovskou. Clubů JEP bylo již patnáct a prvních dvanáct, které se uskutecnily do konce roku 2020, jsme zařadili do této publikace. V době největších omezení za covidové pandemie se diskutovalo v rouškách a přímý přenos sledovaly stovky lékařů. Mnoho z nich i pokládalo otázky.

Ředitel nakladatelství Axonite Mgr. Jiří Široký, díky jehož laskavosti tato knížka vychází, navrhoval do jejího titulu uvést výraz purkyňovská plkání. Slovo plkání má dnes trochu hanlivý význam, ale ve staré češtině označovalo neformální povídání. A podobné akce Jan Evangelista Purkyně skutečně pořádal.

Jan Evangelista Purkyně se narodil 17. prosince 1787 (toto kdysi sporné datum je dnes ověřeno) a zemřel 28. července 1869. Jeho pohřeb na vyšehradském Slavíně byl významnou událostí druhé poloviny 19. století. Podle Wikipedie to byl český fyziolog, anatom, biolog, básník a filozof. V posledních letech života byl také politik a velký organizátor společenského a odborného života v době, kdy vše bylo cenzurováno a sledováno rakouskou policií. Byl tak všeobecně známou a uznávanou osobností, že kdyby odtržení od Rakouska nastalo o 60 let dříve, mohl být i naším prvním

prezidentem. Zcela jistě ale byl největší český vědec 19. století, a možná i největší český vědec vůbec.

Jan Evangelista Purkyně se v anketě Největší Čech umístil až na 40. místě mezi malířem Alfonsem Muchou a fotbalistou Pavlem Nedvědem. Podíváme-li se však do světa a jeho jméno zadáme do internetových vyhledávačů, tak se zobrazí kolem tří milionů odkazů. To je víc, než se zobrazí po zadání jména Jaromír Jágr či Bedřich Smetana, a asi méně, než se nám ukáže po zadání jmen Antonín Dvořák nebo Václav Havel. Jana Evangelistu Purkyně zná celý svět, učí se o něm děti ve školách a je citován odbornou lékařskou a vědeckou společností, i když žil před více než 150 lety.

Doufám, že Cluby JEP důstojně navazují na některé purkyňovské tradice, a připomínají tak osobnost významného českého vědce, jehož jméno nesou ve svém názvu.

Snad by měl Jan Evangelista Purkyně z pořádání našich akcí radost.

prof. MUDr. Štěpán Svačina, DrSc.

předseda České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně

Záznamy z Clubů si můžete zdarma přehrát

Na začátku každé kapitoly (každého jednotlivého Clubu) je uveden **QR kód**, kterým se při jeho nascanování (například chytrým telefonem) dostanete přímo na videozáznam daného konkrétnímu Clubu. Ten si můžete zdarma přehrát. Tímto způsobem si díky multimedialnímu pojetí knihy můžete vychutnat též atmosféru setkání, hlasy jednotlivých hostů, došlovné znění řečeného i proběhlou diskusi.

Obsah

Úvodní slovo	5
O Masarykovi, Čechách a Slovácích.....	7
O adventu, Vánocích i Chanuce.....	16
O Brexitu a Evropské unii	23
O americkém zdravotnictví	33
O říšském protektorovi a akci Anthropoid	43
O hloupostech, mýtech a hoaxech	56
O zaniklé slávě horních měst v Krušných horách.....	63
O chirurgii bez hranic	72
O nemoci COVID-19	82
O hranici sportovních limitů.....	90
O Janu Evangelistovi Purkyně	101
O anatomii a umění	113
Doslov	123
Popis k vybraným fotografiím	126

Popis k vybraným fotografiím

Club 1: O Masarykovi, Čechách a Slovácích

P. Pafko	3, 12
Š. Svačina.....	11
P. Pafko, Š. Svačina.....	13
P. Wolfová, P. Pafko	14

Club 2: O adventu, Vánocích i Chanuce

D. Herman, L. Pavlát, Z Susa, P. Wolfová, Š. Svačina, R. Šmucler	17
D. Herman, L. Pavlát.....	18
Z Susa, P. Wolfová	19
D. Herman, R. Šmucler.....	20
P. Wolfová, Š. Svačina, R. Šmucler	21

Club 3: O Brexitu a Evropské unii

Z. Kasáková.....	26
R. Špicar.....	28
J. Hošek, P. Wolfová	30
Š. Svačina.....	31

Club 4: O americkém zdravotnictví

P. Wolfová, G. Grunberger, Š. Svačina, R. Šmucler	35
P. Wolfová, G. Grunberger	37
Š. Svačina, P. Wolfová, G. Grunberger, R. Šmucler	39
Š. Svačina, R. Šmucler	41

Club 5: O říšském protektorovi a akci Anthropoid

M. Šimůnek, M. Novák, P. Arenberger, J. Ort, Š. Svačina	44–45
J. Ort	47, 48
M. Šimůnek, M. Novák, P. Arenberger	50
Pohled do sálu diskutuje doc. O. Brázda.....	53

Club 6: O hloupostech, mýtech a hoaxech

R. Šmucler, L. Hamplová	59
Š. Svačina, P. Wolfová	60, 61
L. Hána, L. Hamplová, P. Wolfová, Š. Svačina, R. Šmucler	62

Club 7: O zaniklé slávě horních měst v Krušných horách

Š. Svačina	64
M. Hrubá	66
J. Royt	67
D. Tomíček	68

Club 8: O chirurgii bez hranic

T. Šebek	74
F. Burget	76
R. Šmucler	77
Pohled do sálu diskutuje prof. R. Zvěřina	78
T. Šebek, F. Burget, P. Wolfová, Š. Svačina, R. Šmucler	79

Club 9: O nemoci COVID-19

B. Říhová, R. Šmucler, Š. Svačina	83
A. Vojtěch, H. Roháčková	85
B. Říhová, R. Šmucler	86

Club 10: O hranici sportovních limitů

P. Kolář, J. Radvanský, A. Linhart, Š. Svačina	91, 92
A. Linhart	94
P. Kolář	95
J. Radvanský	96

Club 11: O Janu Evangelistovi Purkyně

O. Brázda	105
Š. Krýsl	106
M. Šimůnek	107
Š. Svačina	107
I. Fišer	109

Club 12: O anatomii a umění

B. Jirků	116, 121
Š. Svačina	117
M. Jelínek	118
I. Helekal	119
I. Helekal, J. Kacvinský	120